

Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë
Fond za humanitarno pravo Kosovo
Humanitarian Law Center Kosovo

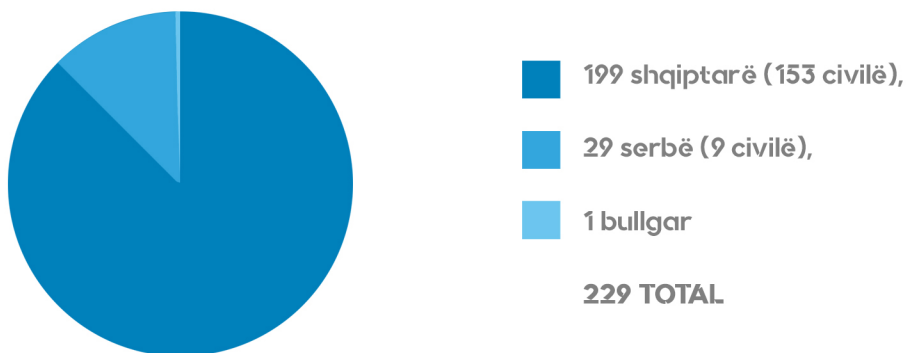
GRADICË

BUNNAPRI I PAPËRFUNDUAR

BUNARI I PAPËRFUNDUAR

GRADICË

Lufta në Kosovë zyrtarisht kishte filluar pikërisht në Komunën e Glllogocit/-Glogovac, gjatë sulmeve të 28 shkurtit 1998 në fshatrat Likoshan/Likošane dhe në Qirez/Ćirez të Skënderajit/Srbica, ku humbën jetën 29 persona. Duke pasur parasysh që rajoni i Drenicës konsiderohej si vatër e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës, fillimi i marsit 1998 vazhdoi të karakterizohej me luftime dhe me viktima të shumta civile dhe të forcave të armatosura.

Në komunën e Glllogocit/Glogovac gjatë vitit 1998 janë vrarë dhe/apo zhdukur 229 persona si rezultat i luftës. Vetëm atë vit humbën jetën 199 shqiptarë (153 prej tyre ishin civilë), 29 serbë (9 prej tyre ishin civilë) dhe 1 bullgar si pjesëtar i forcave të armatosura serbe.

Që nga muaji prill i vitit 1998 forcat policore serbe kishin filluar të stacionoheshin përreth malit të Çiçavicës/Čičavica – zonë malore mes Vushtrrisë/Vučitrn, Glogocit/Glogovac, Skënderajit/Srbica dhe Obiliqit/Obilić, ku dyshohej prania e UÇK-së. Prej datave 22 deri 27 shtator 1998, në përkrahje të policisë ishte edhe ushtria jugosllave kur edhe filloi operacioni i njohur me emrin "Çiçavica". Ky operacion ushtarak fillimisht përfshinte fshatrat e Vushtrrisë duke vazhduar në ato të Glogocit/Glogovac e Skënderajit/Srbica.

Gjendja në komunat e Glogocit/Glogovac, Skënderajit/Srbica, Vushtrrisë/Vučitrn dhe Obiliqit/Obilić veçse shkonte duke u përkeqësuar, qytetarët dëboheshin dhe shumë shtëpi u dogjën.

Me datën 23 shtator 1998 forcat serbe filluan sulmin në malin e Çiçavicës/Čičavica ku qindra banorë po strehoheshin aty, ndërsa të nesërmen në orët e hershme të mëngjesit ushtria hyri në brendësi të malit.

Të strehuar në malin e Çiçavicës/Čičavica ishte edhe familja Hoti. Ata ishin nga fshati Marinë/Marina e Skënderajit/Srbica por kishin lëshuar shtëpitë në qershor të vitit 1998. Ata deri më 23 shtator 1998 kishin qëndruar te të afërmit e tyre, familja Saliuka, në Gradicë/Gradica. Nga gjendja e rënduar ata u detyruan t'i lëshojnë shtëpitë dhe të nisen drejt malit të Çiçavicës/Čičavica, ku u vendosen në një tendë. Kur u strehuan në mal, disa prej burrave u ndanë nga familjet e tyre për çështje sigurie dhe u vendosën në një gropë të fshehur/bunar dhe qëndruan gjithë ditën të fshehur aty. Natën vonë ata shkuan tek tenda për ushqim dhe për pushim, ndërsa në orët e hershme të mëngjesit u kthyen në gropë.

Gropa ishte hapur për t'u ndërtuar një bunar mirëpo ishte e papërfunduar. Nuk kishte ujë dhe ishte vështirë e qasshme sepse e mbulonin shkurret. Si hapësirë ishte rreth 150 metra larg nga tenda ku ishin familjarët e tjerë.

Atë mëngjes, më 24 shtator 1998, 6 burrat ishin në bunar kur u afruan forcat serbe, të cilët i nxorën me dhunë nga aty, i reshtuan dhe filluan t'i rrahin. Më të voglin në moshë e që ishte vetëm 12 vjeç, pasi e rrahën i thanë të largohet ndërsa 5 burrat e tjerë i vranë në mënyrë mizore.

Pjesëtarët tjerë të familjes që ishin në mal, gra e fëmijë, i dëgjuan të shtënat dhe më pas forcat serbe arritën edhe te ta, me ç'rast iu bënë disa pyetje, ua dogjën gjërat personale dhe i detyruan të largohen nga aty.

Të nesërmen, familjarët dëgjuan se disa burra ishin vranë në malet e Çiçavicës/Čičavica. Në afërsi të bunarit ku ishin fshehur burrat i gjetën trupat e masakruar të Seferit, Rustemit, Enverit dhe Naim Hotit si dhe Mehmet Saliukajt, të cilët fillimisht i varrosën në varrezat e Gradicës/Gradica.

BUNARI I PAPËRFUNDUAR NË GRADICË

ÇKA KA QENË?

Kjo gropë në Gradicë/Gradica tek malet e Çiçavicës/Čičavica, ku ka ndodhur ngjarja tragjike e familjes Hoti dhe Saliuka, ishte hapur para luftës me qëllimin e ndërtimit të një bunari. Si i papërfunduar dhe i rrethuar me shkurre, kjo hapësirë u pa si një vend i sigurt për tu fshehur në gjendje rreziku.

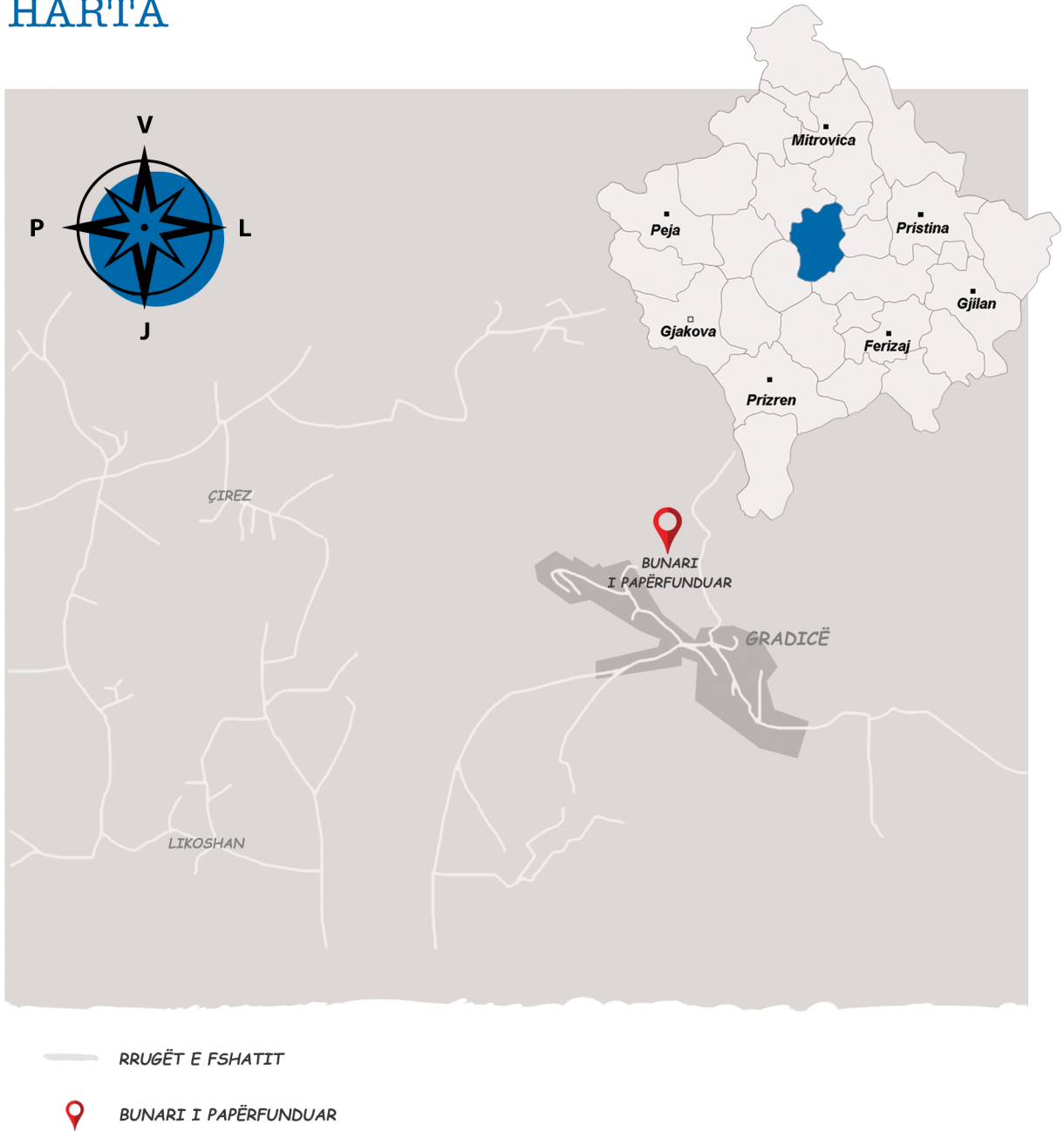
BUNARI I PAPËRFUNDUAR NË GRADICË

ÇKA ËSHTË SOT?

Sot ky vend vazhdon të jetë i njëjtë, është plotësisht i mbuluar nga shkurre dhe nuk mund të shihet gropa. Gjithsesi në atë hapësirë nuk ka as mirëmbajtje e asnjë shënjim për ngjarjen e 24 shtatorit të vitit 1998, edhe pse aty ishin vvarë në mënyrë mizore 5 civilë. Mos shënjimi i vendeve të krimit kontribuon në harresë kolektive gjë që zbeh historinë dhe ngjarjet që kanë ndodhur si pasojë e luftës në Kosovë.

BUNARI I PAPËRFUNDUAR NË GRADICË

HARTA

Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë
Fond za humanitarno pravo Kosovo
Humanitarian Law Center Kosovo